

19 februari 2021
Auteur: Jeroen Kester

Onderzoek: corona en de campagne

STEMBUREAU

In het stemlokaal
Draag een mondkapje

Belangrijkste informatiebronnen

Stemwijzers en tv-programma's belangrijkste bronnen voor TK2021

Hoe kom je vooral te weten wat de standpunten van politieke partijen zijn? Via...*

TV-programma's (nieuws of anders)	40%
Papieren kranten	16%
Nieuwsapps/sites van grote kranten/tv-programma's	18%
Andere nieuwssites/-apps	7%
Regionaal/lokaal nieuws	5%
Radio	6%
Vrienden of familie	3%
Partijbijeenkomsten (online of offline)	4%
Partijmateriaal (flyers, posters, advertenties etc)	5%
Partijprogramma's	33%
Stemwijzers	42%
Blogs of podcasts	3%
Sociale media	23%
Verkiezingsdebatten	32%
Anders	3%
Ik ga me niet oriënteren op de standpunten van partijen	4%
Weet niet / geen mening	1%

Jongeren informeren zich anders dan ouderen. Zo zijn tv-programma's (44% vs 29%) en papieren kranten (20% vs 6%) belangrijker voor ouderen dan voor jongeren. Jongeren zeggen juist vaker dan ouderen informeren door stemwijzers (52% vs 38%) en sociale media (30% vs 21%). Het lezen van partijprogramma's vinken jongeren ook relatief vaak aan, maar we zien dat dit vaak vooral een voornemen is.

Corona vs. andere thema's

7 op de 10 kiezers bepalen hun stem op andere thema's dan corona

Als het gaat om de inhoudelijke thema's: Waarop denk je dat je je stem bij de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart vooral gaat baseren?

	Hele panel	Jonge kiezers (18 t/m 34 jaar)
Vooraf op hoe partijen omgaan met het coronavirus	15%	16%
Vooraf op de standpunten van partijen op andere thema's	69%	74%
Op andere factoren	10%	7%
Weet niet / geen mening	6%	3%

Welke thema's zijn voor jou het belangrijkste bij het bepalen van je stem?*

Onderwijs	19%
Gezondheidszorg	38%
Racisme en discriminatie	7%
Klimaat, milieu en duurzaamheid	27%
Werkgelegenheid	12%
Woningmarkt	21%
Immigratie (vluchtelingen en arbeidsmigratie)	21%
Ongelijkheid (sociaal, economisch, kansen)	23%
Veiligheid en criminaliteit	21%
Internationale politiek	3%
Defensie	3%
Europese Unie	13%
Infrastructuur en openbaar vervoer	2%
Nederlandse identiteit, normen en waarden	26%
Kunst en cultuur (poppodia, musea, etc.)	3%
Privacy	3%
Economische groei	13%
Terrorismebestrijding	4%
De aanpak van de coronacrisis	17%
Anders	4%
Weet niet / geen mening	4%

Top 10 meest genoemde thema's jonge kiezers (18 t/m 34 jaar):

- Klimaat, milieu en duurzaamheid
- Ongelijkheid (sociaal, economisch, kansen)
- Woningmarkt
- Onderwijs
- Gezondheidszorg
- Immigratie (vluchtelingen en arbeidsmigratie)
- Nederlandse identiteit, normen en waarden
- De aanpak van de coronacrisis
- Europese Unie
- Economische groei

* De antwoordopties zijn gerandomiseerd voorgelegd om volgorde-effect te voorkomen.

Zichtbaarheid partijen

Grote meerderheid vindt dat het nog te weinig over niet-corona thema's gaat

Alleen aan kiezers met een voorkeur voor een partij

Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Eens	Oneens	Weet niet
De partij waarop ik zou stemmen, is tot nu toe zichtbaar genoeg in de coronacrisis'	75%	16%	9%
Ik weet goed wat de partij waarop ik zou stemmen, wil met Nederland ná de coronacrisis'	82%	10%	8%

Vooraf VVD-kiezers zijn tevreden over de zichtbaarheid van hun partij in de coronacrisis. Kiezers van Partij voor de Dieren, D66, GroenLinks, de PvdA en de ChristenUnie vinden hun partij relatief gezien minder zichtbaar.

Ben je het eens of oneens met de volgende stelling?

'Het gaat in deze verkiezingscampagne nog te weinig over de toekomst van Nederland na de coronacrisis.'

	<u>Hele panel</u>	<u>Jonge kiezers (18 t/m 34 jaar)</u>
Eens	69%	64%
Oneens	19%	24%
Weet niet / geen mening	13%	12%

Ook al hebben veel kiezers met een voorkeur voor een partij een aardig idee wat deze partij wil voor Nederland na de coronacrisis, vindt iedere achterban in meerderheid dat nog het te weinig over die thema's gaat.

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden van 14 tot en met 16 februari 2021. Aan het onderzoek deden 35.963 leden van het Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk: leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit 70.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester: jeroen.kester@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 70.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

